

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Coñecemento do medio natural				
Materia	Coñecemento do medio natural			
Código	O05G110V01901			
Titulación	Grao en Educación Infantil			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	OP	3	2c
Lingua de impartición	Galego			
Departamento	Bioloxía vexetal e ciencias do solo			
Coordinador/a	Seijo Coello, María del Carmen			
Profesorado	Seijo Coello, María del Carmen			
Correo-e	mcoello@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	A materia Coñecemento do medio natural comprende o estudo dos aspectos fundamentais do entorno natural onde se vai desenvolver o labor educativo dos mestres e mestras. Pretende crear unha base formativa para que os estudantes poidan desenvolver a súa labor educativa na Educación Infantil.			

Competencias de titulación	
Código	
A2	Capacitar os docentes para que aprendan a promover e facilitar as aprendizaxes na primeira infancia, desde unha perspectiva globalizadora e integradora das diferentes dimensións cognitiva, emocional, psicomotora e volitiva
B1	Capacidade de análise e síntese
B2	Capacidade de organización e planificación
B6	Capacidade de xestión da información
B7	Resolución de problemas
B8	Toma de decisións
B9	Traballo en equipo
B13	Razoamento crítico
B14	Compromiso ético
B15	Aprendizaxe autónoma
B21	Motivación pola calidade
B22	Sensibilidade por temas ambientais

Competencias de materia		
Resultados previstos na materia		Resultados de Formación e Aprendizaxe
Promover o interés dos docentes sobre o medio natural, afondar no seu coñecemento e favorecer que fomenten o interés polo entorno natural na primeira infancia	A2	B1 B2 B7 B13 B22
Familiarizarse cos conceptos de desenvolvemento sostible		B21 B22
Adoptar actitudes positivas e críticas sobre os aspectos relacionados co medio natural		B13 B14 B21 B22

Facilitar a capacidade de síntese e análise e fomentar o traballo en equipo.	B1 B2 B6 B8 B9 B13 B15

Contidos	
Tema	
Introducción ao coñecemento do medio natural	O medio natural: enfoque multidisciplinar Biodiversidade e espazos protexidos. A paisaxe na contorna natural
Principios de Ecoloxía	Conceptos de Ecoloxía. Os ecosistemas como unidades do medio natural. Biosfera. Interaccións entre organismos. Os organismos: animais, plantas, fungos, protistas e moneras.
A atmósfera	Estrutura e modelos de circulación. Fenómenos meteorolóxicos. O clima
Hidrosfera	Estructura da hidrosfera Comportamento das masas de auga: correntes mariñas, ciclo da auga.
Desenvolvemento sostible	Concepto de desenvolvemento sostible

Planificación			
	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Saídas de estudo/prácticas de campo	8	12	20
Prácticas de laboratorio	10	15	25
Estudo de casos/análises de situacións	2	15	17
Seminarios	10	10	20
Sesión maxistral	22	44	66
Probas de tipo test	0.5	0	0.5
Probas de resposta curta	0.5	0	0.5
Informes/memorias de prácticas	0.5	0	0.5
Estudo de casos/análise de situacións	0.5	0	0.5
*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.			

Metodoloxía docente	
	Descrición
Saídas de estudo/prácticas de campo	As prácticas de campo/saídas de estudo previstas serán nas beiras do rio Miño. Consistirán en observación para a elaboración dunha guía do entorno natural do Río Miño en Ourense.
Prácticas de laboratorio	Modelo de enseñanza participativa, activa e individualizada para cada alumno
Estudo de casos/análises de situacións	Actividade en grupo que fomentará a capacidade de observación e análise.
Seminarios	Utilización de recursos e ferramentas informáticas.
Sesión maxistral	Presentación por parte do profesor dos contidos incluidos no temario

Atención personalizada	
Metodoloxías	**Descrición**
Sesión maxistral	A atención personalizada realizarase durante as sesións presenciais e no horario de titoría segundo demanda do alumno/a
Saídas de estudo/prácticas de campo	A atención personalizada realizarase durante as sesións presenciais e no horario de titoría segundo demanda do alumno/a
Prácticas de laboratorio	A atención personalizada realizarase durante as sesións presenciais e no horario de titoría segundo demanda do alumno/a
Estudo de casos/análises de situacións	A atención personalizada realizarase durante as sesións presenciais e no horario de titoría segundo demanda do alumno/a
Seminarios	A atención personalizada realizarase durante as sesións presenciais e no horario de titoría segundo demanda do alumno/a
Probas	**Descrición**
Probas de tipo test	A atención personalizada realizarase durante as sesións presenciais e no horario de titoría segundo demanda do alumno/a

Probas de resposta curta	A atención personalizada realizarase durante as sesións presenciais e no horario de titoría segundo demanda do alumno/a
Informes/memorias de prácticas	A atención personalizada realizarase durante as sesións presenciais e no horario de titoría segundo demanda do alumno/a
Estudo de casos/análise de situacións	A atención personalizada realizarase durante as sesións presenciais e no horario de titoría segundo demanda do alumno/a

Avaliación

	Descrición	Cualificación
Probas de tipo test	De resposta múltiple e verdadeiro ou falso	30
Probas de resposta curta	Proba de resposta corta sobre os contidos da materia	30
Informes/memorias de prácticas	Memoria das prácticas de laboratorio e seminarios	15
Estudo de casos/análise de situacións	Actividades realizadas en grupo pequeno. Estudos sobre o medio natural. Ribeiras do Río Miño.	25

Outros comentarios sobre a Avaliación

O estudante debe superar como mínimo o 50% da calificación en cada un dos apartados avaliados. Os alumnos non asistentes deberán xustificar debidamente a causa pola que non poden asistir a docencia presencial. O sistema de calificación será o mesmo que os dos alumnos presenciais en canto a porcentaxe de cada proba. O apartado de presencialidade deberase suplir con traballo autónomo do alumno. Na segunda convocatoria e posteriores manterase o sistema de calificación proposto.

Bibliografía. Fontes de información

BÁSICAS

NEBEL & WRIGHT (1999). *Ciencias ambientales: ecología y desarrollo sostenible*. Prentice Hall, México.

López Román et al., (1999). A natureza dos rios e ribeiras de Galicia. Ir Indo. Vigo.

Outros

AA.VV. (2003). *Biblioteca del espacio*. Varios volumes en CD-Rom e DVD. Tibidado.

ALONSO PICÓN J.F. (1998). *Evaluación de impacto ambiental en Galicia*. Universidad de A Coruña.

CAPEL MOLINA J.J. (2000). *El clima de la península ibérica*. Ariel.

GÓMEZ OREA D. (1996). *Evaluación de impacto ambiental*. Agrícola.

IGLESIAS CUETO J.A. (2005). *Fichero actividades en la naturaleza*. INDE.

LARANXEIRA D. (2000). *A cara oculta das illas Cies*. Video VHS.

LEIRO A. (2003). *Espazos naturais: provincia de A Coruña*. Ed. A nosa terra.

LEIRO A. (2003). *Espazos naturais: provincia de Ourense*. Ed. A nosa terra.

MARGALEFF R. (1993). *Teoría de los sistemas ecológicos.* Univ. de Barcelona.

NARANJO L., MUÑUZURI V. (2007). *A variabilidade natural do clima en Galicia*. Consellería de Medio Ambiente e Desenvolvemento sostible.

PRECEDO LEDO A. E SANCHO COMIS J. (2001). *Atlas de Galicia: medio natural.* Sociedade para o desenvolvemento comarcal de Galicia.

44 a 48.

VALEIRA X., LÓPEZ A. E DACOSTA M. (1998). *A costa de Vigo, o medio natural: Unidade didáctica e caderno do alumno.*

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Aprendizaxe das ciencias da natureza/O05G110V01403